

Η Μικρασιατική Εκστρατεία και Καταστροφή

Τον **Μάιο του 1919** η Ελλάδα κλήθηκε από τις δυνάμεις της Αντάντ να στείλει στρατό στην **Μ. Ασία**, για να εφαρμοστούν οι όροι της ειρήνης μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

2 Μαΐου 1919:

Ο ελληνικός στρατός προελαύνει στην Σμύρνη

Η κατάληψη της Σμύρνης από τον ελληνικό στρατό (2/5/1919) έγινε μέσα σε πανηγυρικό κλίμα.

Στις **28/7/1920** υπογράφηκε η **Συνθήκη των Σεβρών**, η οποία παραχωρούσε στην Ελλάδα την Ανατολική Θράκη (εκτός από την Κωνσταντινούπολη), τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο, καθώς και την προσωρινή διοίκηση της περιοχής της Σμύρνης.

Οι Έλληνες δέχτηκαν με ενθουσιασμό την αύξηση των ελληνικών εδαφών. Αντίθετα οι Τούρκοι απέρριψαν την Συνθήκη, αφού έβλεπαν ότι διέλυε το κράτος τους.

Ο ελληνικός στρατός στο μεταξύ αποφάσισε να κατακτήσει και περιοχές στο εσωτερικό της Μ. Ασίας στις οποίες δεν ζούσαν Έλληνες.

Ο Κεμάλ (ο αρχηγός των Τούρκων) είχε αρχίσει να προσεγγίζει την Σοβιετική Ένωση, το λαϊκό - σοσιαλιστικό και φιλεργατικό κράτος που προέκυψε μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917.

Επειδή όμως οι **Μεγάλες Δυνάμεις (Γαλλία, Ιταλία)** θεωρούσαν το σοσιαλιστικό καθεστώς των **μπολσεβίκων πολύ σημαντικό πρόβλημα για τα συμφέροντά τους**, πήραν τον Κεμάλ με το μέρος τους και απέσυραν την υποστήριξή τους προς την Ελλάδα.

Η επιστροφή του γερμανόφιλου βασιλιά Κωνσταντίνου ύστερα από τις εκλογές του 1920, τους έδωσε την αφορμή να σταματήσουν να υποστηρίζουν την Ελλάδα, και υπέγραψαν συμφωνίες με τον Κεμάλ.

Οι Άγγλοι, προς χάριν των συμφερόντων τους στην αρχή παρότρυναν τους Έλληνες να συνεχίσουν την προέλασή τους στο εσωτερικό της Μ. Ασίας. Οι Έλληνες μάλιστα έφτασαν μέχρι έξω από την Άγκυρα (την πρωτεύουσα της Τουρκίας).

Λίγο αργότερα, όμως, άλλαξαν την στάση τους υπέρ των Τούρκων. Ο ελληνικός στρατός έμεινε χωρίς συμμάχους στην τουρκική ενδοχώρα, εξαντλημένος από τις κακουχίες και από την δικαιολογημένη εχθρική συμπεριφορά των ντόπιων πληθυσμών.

Τον Αύγουστο του 1922 οι Τούρκοι έκαναν αντεπίθεση αναγκάζοντας τους Έλληνες να υποχωρήσουν άτακτα προς την Σμύρνη. Ο ελληνικός στρατός αποβιβάστηκε στα καράβια και έφυγε για την Ελλάδα, αφήνοντας αβοήθητο τον ελληνικό πληθυσμό της Ιωνίας.

Στις **26 Αυγούστου 1922** (παλαιό ημερολόγιο) οι **Τούρκοι μπήκαν στην Σμύρνη**. Η ελληνική και η αρμένικη συνοικία παραδόθηκαν στις φλόγες. Όσοι Έλληνες και Αρμένιοι δεν μπόρεσαν να εγκαταλείψουν την πόλη, σφάχτηκαν από τον τουρκικό όχλο, κήκαν, ή πνίγηκαν. **Οι Σύμμαχοι δεν έκαναν τίποτα για να σταματήσουν την σφαγή**. Ενάμισι περίπου εκατομμύριο άνθρωποι έγιναν πρόσφυγες.

Ο ελληνισμός ξεριζώθηκε βίαια από την Μ. Ασία και το όνειρο της Μεγάλης Ελλάδας έσβησε οριστικά.

Τέλη Αυγούστου 1922: Οι Τούρκοι καίνε την Σμύρνη

Από το σχολικό βιβλίο:

1. Διαβάζουμε στις «Πηγές» (σελ. 196)
 - την Πηγή 1 (διάγγελμα του Ελευθέριου Βενιζέλου προς τον λαό της Σμύρνης, με αφορμή την αποβίβαση εκεί του ελληνικού στρατού.
 - την Πηγή 2 (μία προσωπική αφήγηση για τον πανικό των Ελλήνων στην θέα του φανατισμένου τουρκικού όχλου, όταν έμπαινε στην Σμύρνη τον Αύγουστο του 1922.
2. Διαβάζουμε στην «Ματιά στο παρελθόν» (σελ. 196) τρία κείμενα για την γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου.
3. Βλέπουμε (σελ. 194, 197, 198, 199) εικόνες από την μικρασιατική εκστρατεία και καταστροφή.

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Περιγράψτε με πολύ λίγα λόγια την Μικρασιατική Εκστρατεία (πότε ξεκίνησε, τα κυριότερα σημεία της και πόσο διάστημα διήρκεσε);
2. Πότε υπογράφηκε η Συνθήκη των Σεβρών; Γιατί οι Τούρκοι την απέρριψαν;
3. Για ποιους λόγους η Γαλλία και η Ιταλία απέσυραν την υποστήριξή τους προς την ελληνική εκστρατεία;
4. Διαβάστε προσεκτικά τα σημεία που αναφέρονται στην Σοβιετική Ένωση και προσπαθήστε να εξηγήσετε γιατί το σοβιετικό καθεστώς ανησυχούσε τόσο πολύ τις Μεγάλες Δυνάμεις, ώστε τελικά να πάρουν ζανά το μέρος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας).

